

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

nimi: Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium

registrikood: 80013459

tänava/talu nimi, Endla tn 3 // Tõnismägi 2

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10122

telefon: +372 53402784, +372 7375736

e-posti aadress: elnet@elnet.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	13
Bilanss	13
Tulemiaruanne	14
Rahavoogude aruanne	15
Netovara muutuste aruanne	16
Raamatupidamise aastaaruande lisad	17
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	17
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksud	18
Lisa 3 Maksude ettemaksud ja maksuvõlad	19
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	19
Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad	20
Lisa 6 Võlad ja ettemaksud	20
Lisa 7 Võlad töövõtjatele	21
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	21
Lisa 9 Liikmetelt saadud tasud	21
Lisa 10 Annetused ja toetused	22
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	22
Lisa 12 Tööjõukulud	22
Lisa 13 Seotud osapooled	22
Aruande allkirjad	24
Vandeauditori aruanne	25

EESTI RAAMATUKOGUVÕRGU KONSORTSIUMI ÜLEVAADE 2022 aasta töödest

Koostanud: tegevdirektor Asko Tamme
Aprill 2023

ÜLDIST

Aasta lõpus liideti Eesti Hoiuraamatukogu Rahvusraamatukoguga, seega seisuga 01.01.2023 on meil 9 liiget ja 9 partnerit. Aasta jooksul liitusid Rahvusraamatukogu partneritena Eesti Teatriliidu ja Sihtasutuse Fennougria raamatukogud.

Meil töötavate inimeste koosseis muutus aasta jooksul tuntavalt. Juhatuses esimees oli Krista Aru, päris 2021 lõpus tuli tegevdirektorina tööle Asko Tamme. Juhatuses jätkasid Janne Andresoo, Andres Kollist, Tõnis Tärna. Uue liikmena valiti juhatusse Kristina Pai. Juhatuses liikmete volitused kestavad 2024 kevadeni. Aasta esimeses pooles lahkusid töölt ESTER-i üldhaldur ja arendusjuht. ESTER-i halduri tööd jagavad Riina Felding ja Piret Zettur, arendusjuhi kohustusi on täitnud Asko Tamme. Meil on kokku viisteist töölepinguga töötajat, neist küll ainult üks (tegevdirektor) töötab täistööajaga, kõik ülejäänud jagavad ennast mitme töökoha vahel.

Aasta jooksul toimus 3 juhatuses koosolekut ja 1 üldkoosolekut, lisaks kirjavahetus erinevates listides. 20. mai üldkoosolekul olid arutlusele 2021 majandusaasta aruanne ja tegevusaruanne, 2022. aasta eelarve ja tegevuskava, liikme- ja teenustasu maksmise kord 2022. aastaks, infosüsteemide (ESTER, ISE, EMS, E-varamu portaal) arendused. Ametlikud otsused võeti vastu koosolekuväliselt, online.

Lisaks esindajatele juhitakse konsortsiumi tööd tööühmadega. Eraldi tuleb nimetada teadusandmebaaside tellimise, nn E-raamatukogu uue projektiga kujunenud rakenduskõrgkoolide ja riigi teadus- ja arendusasutuste tööühma.

ELNET Konsortsiumi aastaauhinna ESTER! pälvis 2022. aastal Kadi Mälton ja ELNET-i AASTA TEGU 2022 oli normandmete automaatse kontrolli (AACP) lisamine ESTER Sierrasse ja toote testimine (asja juures olidki kõige rohkem Kadi, Külli Moont, Urve Erm, Meelis Somelar ja Riina Felding). Tänukirja said lisaks Kadi Mältonile Riin Olonen, Urve Erm, Kristina Rallmann ja Meelis Lilbok. Auhindade üleandmine leidis aset igakevadisel kasutajate seminaril, seekord värske liituja Tallinna Botaanikaia vaimustavates ruumides.

Eraldi väärib mainimist konsortsiumi 25. aastapäeva tähistamisega seotud „ELNET aardejaht“, mille korraldas Riin Olonen. Küsimused, millele vastus otsida ja ka auhinnad tulid raamatukogudelt. Kokku oli

aardejahil seitse alamosa ja üldvõitjana lõpetas Margit Tammur Rahvusraamatukogust (<https://www.elnet.ee/esteri-aardejahi-voitjad-selgunud/>).

ELNET Konsortsiumi 2022. a. eelarve on aruandele lisatud. Haridus- ja teadusministeerium toetas meid summas 4 748 500, millest ESTERi käigushoidmiseks oli planeeritud 180 000, E-varamu toeks 50 000 ja teadusandmebaaside hankimiseks 4 518 500 eurot. Siin tuleb nimetada täiesti uut suunda - teadusandmebaaside tellimine riiklikele rakenduskõrgkoolidele ja evalveeritud riiklikele teadus- ja arendusasutustele.

Liikmemaksu, teenus- ja arendustasu eelarve oli 268 766 eurot.

Eelarveväliselt on kasutada E-Varamu teise etapi toetus, 31.12.2022 seisuga 393 341 eurot.

ESTER//ISE/EMS

Selles aruande peatükis kirjeldan raamatukogu andmehaldussüsteemi ESTER koos tema lahutamatu või tihedalt integreeritud lisadega –

- Eesti artiklite andmebaas (ISE)
- Eesti Märksõnastik (EMS)
- Kasutajate Registreerimise ja Autentimise Süsteem (KRAS)
- Esteri Kaanepiltide kataloog (EPIK): kataloogis trükiste kaanepiltide esitlemise rakendus
- Avaandmete portaal

2022. aasta lõpus oli ESTER-i tarkvaraversioon Sierra 5.6.0_7 ja ISE-I Sierra 5.5.0_9. Aasta jooksul uuendas Innovative Interfaces tarkvaraversioone kahel korral, ühel uuendamisel oli ELNET ka beeta-testijate hulgas.

2022. aastal oli HTMi riigieelarveline eraldis infosüsteemi hoolduseks ja arenduseks kokku 180000 eurot.

Muud kulud kaeti liikmemaksust. ELNET konsortsium varustab oma laenutusandmetega Eesti Autorihüvitusfondi ja loomulikult Kultuuriministeeriumi.

Olulisemad tööd

- 1) Rahvusvahelisel avaandmete päeval 5. märtsil alustas tööd ELNET-i avaandmete portaal (<https://data.elnet.ee>)
- 2) 18. aprillil paigutati ESTER-isse OAI-PMH rakenduse (Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting). Rakendus kasutab nimetatud protokoll metaandmete eksportimiseks Dublin Core formaadis.
- 3) aprillis hakkasime kasutama uut kataloogimise juhendit vastavalt RDA standardile
- 4) mais toimus ELNET 25 lõpetuseks ESTER-is nn „aardejaht“ kõigile huvilistele
- 5) mais toimus traditsiooniline EIUG seminar, esimene osa Tallinna Botaanikaaias, teine osa Paekalda puhkekeskuses
- 6) augustis reidekseerisime RDA rakendamise tõttu mõlemad andmebaasid
- 7) oktoobris avasime ESTER-is kaks uut skoopi: Sihtasutuse Fenno-Ugria ja Eesti Teatriliidu raamatukogud
- 8) oktoobris osalesime Põhjamaade Sierra kasutajate (Nordic IUG) konverentsil. Kokku oli Eestist 13 inimest, ettekanded olid Riina Feldingul, Riin Olonenil ja Meelis Somelariil.
- 9) kogu aasta teise poole on käinud töö SAML-rakenduse käivitamiseks, aruande tegemise ajaks pole seda veel käivitatud. SAML (Security Assertion Markup Language) on ühekordse sisselogimise Sierra rakendus, mis osaliselt asendab senist, eraldiseisvat KRAS-i. Eestile ainuomaste identifitseerimisvahendite (ID-kaart, Smart-ID, mobiil-ID) tõttu ei saa KRAS-ist loobuda, aga ühest eraldiseisvast serverirakendusest vabaneme.
- 10) juba 2023 aastal oli turvaintsident, mille käigus üleriigiline e-raamatute laenutusrakendus MIRKO kirjutas üle 14 lugejakirjet. Ülevaade on aruandele lisatud.

Riist- ja tarkvara

2022. aasta lõpus oli Sierra (ja muude rakenduste) haldamiseks kasutusel kokku nn. 16 serverit, neist 11 TÜ infotehnoloogia osakonna (VMware) ja 5 TÜ Arvutiteaduse Instituudi majutuses (Openstack).

ELNETi veebilehed on Wordpressis ja Zone majutuses. 2022. aastal muutus Tartu Ülikooli majutuse hind, seetõttu on tulnud täpsustada meie ressursivajadusi just EPIK-u suhtes (vahetasime kettaruumi kiirema vastu, vähendasime oluliselt mälu- ja protsessoriresurssi).

Lisaks tavapärasele täpsustustele ja uuendustele on aasta kõige olulisem töö olnud tegevus Innovative Interfaces'lt tulnud ettepanekuga minna üle nende pilvemajutusele. Oleme pannud kokku meie javascriptide ja erinevate liidestuste nimekirja - et teisel poolel oleks võimalik hinnata, kuidas need rakendused nende pilves töötada saavad. See töö jätkub ja töö eesmärk ei ole üle minna vaid hinnata ülemineku vajalikkust meie raamatukogudele ja lugejatele.

ESTER

Raamatukogunduslik andmehaldusrakendus ESTER on kasutusel 18 Eesti suuremas raamatukogus ja nende raamatukogudega seotud väiksemates eriala- ning haruraamatukogudes. E-kataloogi ESTER pidamiseks on raamatukogusüsteemi kasutuslitsentse kokku 561, mis jagunevad raamatukogude vahel. Infosüsteemi ESTER kasutajateks on kõik konsortiumi 19 liikmes- ja partnerraamatukogu, ESTER-is on kasutuses 98 nn skoopt, st erineval alusel määratletud alamkataloogi ja 1338 asukohakoodi, st raamatukoguteenuse osutamispunkti.

Kataloogi sisu

ESTER hoiab 2022. lõpu seisuga 3 454 109 biblio-, 10 452 974 eksemplarikirjet (aastane juurdekasv vastavalt 30 782 ja 151 824). Erinevate väljaannete nimetusi on ESTERis üle 3,3 miljoni. Kõige enam on bibliokirjetes raamatuid (2 796 168), helisalvestusi (131 914), käsikirju (125 743) ja noote (12 040). Lisaks sisaldab E-kataloog ESTER 139 460 normikirjet ja 299 kursusekirjet.

Seisuga 31.12.2022 oli infosüsteemis ESTER:

- 3 454 109 bibliokirjet (aastane juurdekasv 30 782)
- 10 452 974 eksemplarikirjet (aastane juurdekasv 151 824)
- 152 694 normikirjet ja 71 376 tellimiskirjet
- 292 kursusekirjet

Teavikulaadidest 82% (2 825 452) olid raamatud. Muudest laadidest oli enam-vähem võrdselt käsikirju (138 707) ja helisalvestisi (136 546), mille osakaal on kummalgi u. 4%.

Lugejad, kataloogi kasutamine ja laenutused

2022. aasta lõpus oli infosüsteemis 414 846 lugejakirjet. Uusi lugejaid registreeriti 36 527, see on üle kolme tuhande rohkem kui oli vastav arv 2021.a.

Kõige enam uusi lugejaid registreeriti Tallinna Keskraamatukogus, kus vaadeldava perioodi jooksul liitus 12 674 uut lugejat, järgnesid Eesti Rahvusraamatukogu (5153 uut lugejat) ning Tartu Linnaraamatukogu (4614 uut lugejat).

E-kataloogi ESTER monitoorimiseks kasutame Google Analytics (GA) rakendust, mille andmetel külastas 2022. aastal ESTER-kataloogi 726 706 (2021: 624 527) kasutajat (users), kes algatasid kokku 2 262 954 (2021: 2 175 257) nn seansi. Sessioonide ajal vaadati kokku 13 155 737 lehte (pageviews).

Andmehaldussüsteemi kaudu tehti 2022. aastal

- 1 640 282 laenutus (2021: 1 580 333)
- 1 549 434 pikendust (2021: 1 439 745) (sh 866 215 ehk 56% Minu ESTER vahendusel)
- 1 646 438 tagastust
- 144 345 tellimust (pandi järjekorda)

Tavapärase raamatukogustatistika nn aastane ringlusenumber 2022. a. oli 15,3%, laenutusaktiivsus on võrreldes 2021. aastaga kasvanud 4%.

Kasutajate registreerimise ja autentimise süsteem (KRAS)

2022. aastal jätkasime koostööd Mindworks Industries OÜ-ga. Hetkel on kasutusel KRASist versioon v1.4.16, aasta jooksul toimus 8 erinevat tarkvara uuendust testkeskkonnas. Arendus ja parandustöid on tellitud ~7000€ ulatuses (millele lisandub KM), kuid asjad on pooleli, väljamakseid ei ole teinud. Hoolduse ja kasutajate pakkuja ei suutnud aasta lõpuks realiseerida Smart-ID'ga kasutajaks registreerumise uuendust, mis on tellitud ja mida ootasime juba aasta keskel. Praegu on SAML tugi testkeskkonnas üleval ja aprillis on plaan minna üle SAML ja Sierra vahelisele suhtlusele, seega ei pea edaspidi enam üleval pidama eraldiseisvat SSO serverit (SAML tehnoloogia asendab aegunud CAS protokollid). Mõlemad teenused CAS ja SAML jäävad esialgu toimima.

Olulised arvanded:

Kasutaja logis sisse ESTER'isse KRAS'i kasutades **508 782** korral, uus kasutaja registreeriti läbi KRASi keskkonna 13 746 korral.

	2022	2021	2020	2019
Logis sisse ESTERisse	508 782	487 600	436 462	444 163
Registreeris raamatukogu kasutajaks	13 746	13 820	17 970	10 278
Sierra ei vastanud 2 sek jooksul autentimisel	3087	3762	5069	

Sisselogimiste statistika näitab, et endiselt on kõige populaarsem nn nõrk autentimine, salasõnaga. Teistpidi, on ilmne, et selle osakaal on pidevalt vähenemas ja mida paremini rakendus töötab, seda lihtsam on kasutada tugevaid autentimisvahendeid.

	Aasta 2022	Aasta 2021	Aasta 2020	Aasta 2019
Kokku ID-kaardiga sisenemisi :	43 266	47 128	42 677	51 678
Kokku Mobiil-IDga sisenemisi:	64 621	64 522	54 166	56 403
Kokku Smart-IDga sisenemisi;	118 620	93 106	58 613	38 052
Kokku TAATi kasutades sisenemisi:	10 401	12 645	12 487	12 194
Kokku salasõna kasutades sisenemisi:	277 044	281 047	268 519	302 540
Autentis aga ei jõudnud ESTERisse	-5170 korda	-10 848 korda		

Kaanepilditeenus EPIK.

Teenus võimaldab lisada e-kataloogile ESTER raamatute, CD-de, DVD-de jt väljaannete kaanepilte, sisukokkuvõtteid ja sisukord ning muuta e-kataloog seeläbi informatiivsemaks ja atraktiivsemaks. Andmeallikana kasutatakse nii konsortiumi raamatukogude digitaalarhiive kui ka väliseid keskkondi.

Arendajaks ja hooldajaks on Avalanche Laboratory OÜ, arendus ja parandustöid tehti 2022 aastal 8,854.80€ ulatuses. Parandati 5 viga, korrastati andmebaasi ja tõsteti arendusega päringutele vastamise kiirust.

Kaanepilte lisandus ja uuendati 2022 a. põhiliselt digitaalarhiivist DIGAR, Tartu Ülikooli digitaalarhiiv DSpace'is, ja GoogleBooks'i keskkonnast. LibraryThing on oma teenuse sulgenud ja sealt kaudu uusi pilte enam ei lisandu. 5 korda on laetud ISSN/ISBN/ISMN numbriga kaanepilte URRAMi kataloogist.

Tänaseks on andmebaasi suuruseks 123 GB (2021 - 104 GB), mis sisaldab:

	2021	2022
Kirjeid kokku	2 549 094	2 877 475
Piltidega kirjeid	259 516	291 263
Sisukorrad ja sisukirjeldused	385 725	425 635

Kaanepiltide kvaliteedi parendamiseks suurendati allalaetavate piltidele seatud näitajaid ning lävendeid. ESTER on küsinud rakenduse käest aasta jooksul 68 754 160 (2021 - 62 800 072) korda väikepilti. Süsteemiga liidestati Eesti Rahvusraamatukogu poolt loodud „Minu Raamatukogu“ (MIRKO) teenus, kes pärib oma kaanepildid nüüd EPIK'u serverist. Pilte päritakse 1x nädalas öösel ja salvestatakse enda süsteemi ehk siis ei tekitata sellega juurde igapäevast lisakoormust.

Eesti artiklite andmebaas ISE

Eesti artiklite andmebaasi *Index Scriptorum Estoniae* (<https://artiklid.elnet.ee>) koostatakse peamiselt Eestis ilmuvate ajalehtede, ajakirjade, artiklikogumike ja jätkväljaannete põhjal. Andmebaasi loomisel kasutatakse tarkvarasüsteemi Sierra.

Aasta lõpuks oli andmebaasis 1 901 464 biblio- ja 62 805 normikirjet, aasta jooksul lisasime 7216 kirjet.

Lisaks uute kirjete sisestamisele korrastati jooksvalt registreid, mestiti topeltkirjed ning ühtlustati autori- ja personaaliregistre nimesid. Uute normikirjete tegemisel lähtutakse ELNETi uuest normikirjete juhendist.

ISE-sse bibliografeeritavate väljaannete arvu ei tea täpselt, sest neid kaetakse valikuliselt, teemabaasidest lähtuvalt ning sõltuvalt ka sellest, mis väljaanded on raamatukokku tellitud. Rahvusraamatukogus monitooritakse Eesti õigusbibliograafia ja Vabariigi Presidendi bibliograafia koostamisel suuremat osa ilmuvast perioodikast. Tartu Linnaraamatukogu vaatab läbi kõik Eestis ilmuvad väljaanded ja bibliografeerib artiklid lähtudes oma teemabaasidest, jne.

Regulaarselt toimub uute märksõnade laadimine EMSist ISEsse ja märksõnaregistri korrastamine vastavalt saadud raportile.

Andmebaasi kasutusstatistikat teeme Google Analytics-i abiga, 2022. a. pöörduiti kokku 273 035 korral, kõige enam vaadatud teemabaas on Eesti õigusbibliograafia (7351 pöördumist).

Kahjuks on kujunenud olukord, kus täies mahus ei kirjeldata paljusid hariduses ja kultuuris olulisi ajakirju (nt. Akadeemia, Tuna, Ajalooline Ajakiri). Lugesdes kasutajate tagasisidet, tuleb välja, et nende jaoks on oluline, et Eestis oleks üks andmebaas, kust nad leiaksid ühe otsinguga neile vajalikud artiklid.

EESTI MÄRKÕNASTIK (EMS)

EMS on kõiki ainevaldkondi hõlmav tesauruse struktuuriga märksõnastik erilaadiliste teavikute eestikeelseks märksõnastamiseks ja infootsinguks. Jooksva toimetamisega tegeleb 9-liikmeline toimetuskoritus, tööühma juht ja andmebaasi haldur on Meelis Somelar. EMS on juba riigi avaandmete portaalis kasutusel valdkonnasõnastikuna, perspektiivis võetakse kasutusele Riigi infosüsteemi uue andmehalduse (RIHAKE) keskse sõnastikuna.

2022. aastal lisandus e-kataloogi ESTER, andmebaasi ISE ja rahvaraamatukogude sooviavalduste põhjal EMSi 449 uut kirjet (2021. a. 432), neist märksõnu 204 ja äraviitetermineid 245. Lisati 598 ingliskeelset

vastet, kustutati 99 ning parandati 1227 kirjet. Aasta lõpu seisuga oli EMSis 62 424 kirjet (40 124 normimärksõna ja 22 300 äraviiteterminit). Inglisekeelseid vasteid oli 53 651.

Üks EMSi teenuseid on püsitedistus uute, muudetud ja kustutatud märksõnade kohta. Püsitedistuse tellijaid oli 2022. a. lõpus 143, püsitedistus saadeti tellijatele 13 korral – samal päeval, kui ajakohastati ESTERi ja ISE normikirjeid.

EMS uus väljund: kogu baas tervikuna on nii MARC21 kui MARCXML kujul allalaetav ühelt püsilingilt, link ei ole küll esilehel, tuleb minna abitekstide leheküljele.

Eesti Märksõnastiku kasutus Google Analyticsi järgi:

- EMSi kasutati 2022. a 33 989 korda (seansside arv), kasutajaid 16 252
- Vaadatud lehekülgede arv – 237 853, lehekülgi seansi kohta – 7,0.

E-TEADUSANDMEBAASID JA ÜHISHANGETE KOORDINEERIMINE

2022. aastal finantseeris riik online teadusandmebaaside ühishanget 4 518 500 euroga. Summa oluline suurenemine on seotud täiesti uue projektiga: riiklike rakenduskõrgkoolidele¹ ja riiklikult evalveeritud teadus- ja arendusasutustele² eraldas Haridus- ja Teadusministeerium teadusandmebaaside tellimiseks 1 000 000 eurot. Esialgu on tegemist pilootprojektiga, mis kestab 2023 - 2024. ELNET-il on kohustus korraldada andmebaaside katsetamine ja tellimuste koordineerimine ja juurdepääs. Samuti on meie kohustus pilootprojekti lõpus korraldada andmebaaside kasutamise aruandlus. Pilootprojekti 1 000 000 eurost on lepinguga 44 000 eraldatud ELNET administratiiv-, juriidilisteks ja muudeks tegevuskuludeks. Tööd juhib Marika Meltsas, uue projekti korraldusliku poolega on seotud Elena Sipria-Mironov, juriidilistes küsimustes on konsulteerinud TPA Consulting OÜ.

Teadusinformatsiooni ühishanke n-ö esimeses osas oli tagatud juurdepääs kõikidele tegevuskavas planeeritud andmebaasidele, raamatukogud on ELNET-i kaudu tellinud järgmisi andmebaase:

ACS (American Chemical Society) e-ajakirjad, American Institute of Physics e-ajakirjad, American Physical Society e-ajakirjad, PROLA , Cambridge University Press e-ajakirjad, Ebook Central, EBSCO Publishing andmebaasid, Grove Music, Grove Art, IEEE/IET Electronic Library, Institute of Physics (IOP) e-ajakirjad, MathSciNet, Oxford University Press e-ajakirjad, PsycArticles, RILM, RIPM, RSC (Royal Society of Chemistry) e-ajakirjad, ScienceDirect, Scopus, Springer Nature e-ajakirjad, Web of Science, Wiley e-ajakirjad.

Rakenduskõrgkoolidele ja uurimisasutustele on testperiood korraldatud ja lepingud sõlmitud juurdepääsuks järgmistele andmebaasidele:

Cambridge Journals Online, ScienceDirect, Oxford Journals Collection, Springer Link e-ajakirjad, LNCS, Taylor and Francis Journals, Wiley Online Library, Scopus, Academic Complete (ebooks), GroveArt, EBSCO package (EBSCO Academic Search Complete, Business Source Complete, Health Source, MasterFILE Premiere, Regional Business News)

Lisaks HTMi poolt finantseeritud andmebaasidele hangiti raamatukogude rahastusega juurdepääs järgmistele andmebaasidele:

American Society for Microbiology journals, ACM Digital Library, Emerald eJournal Collections, O'Reilly for Higher Education (Safari), SAGE Premier, SAGE Research Methods & Research Methods Cases Part 1, Science Online, SciFinderScholar, Taylor and Francis Journals

¹ Eesti Lennuakadeemia, Kaitseväe Akadeemia, Sisekaitseakadeemia, Tallinna Tehnikakõrgkool, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, Kõrgem Kunstikool Pallas, Tartu Tervishoiu Kõrgkool

² Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Rahva Muuseum, Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut, Maaelu Teadmuskeskus, Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus, Tervise Arengu Instituut , Eesti Keele Instituut

Koostati ELNETi hankeplaan 2022. aastaks. Marika Meltsas tegi Eesti Teaduste Akadeemia konverentsil „Avatud juurdepääsu väljakutsed“ 26. mail ettekande „Avatud juurdepääs Eesti teadusele“, milles anti ülevaade viimaste aastate trendidest Eesti teadlaste avatud juurdepääsuga publitseerimisel rahvusvahelises võrdluses ning arutleti erinevate majandusmudelite ja strateegiate üle avatud juurdepääsu osakaalu suurendamiseks. Marika Meltsas andis ka 2023. aasta alguse teadusraamatukogude direktorite nõukogu koosolekul ülevaate ühishangete seisust ja suundumustest. Uute teadusinformatsiooni saajatega toimus valimis- ja testperioodi korraldamise ajal koosolek enam-vähem igapäraselt.

EBSCO/eIFL projekt

2022. aastal oli EBSCO Publishing andmebaaside riigilitsentsi aktiivselt kasutavaid asutusi 38, nende hulgas ülikoolid, rakenduslikud kõrgkoolid, kutsekoolid, riigiasutused, haiglad ja ministriumid. Aasta jooksul loeti /salvestati EBSCO andmebaaside kaudu 271316 artiklit. Statistika näitab, et allalaetud artiklite arvu põhjal olid aktiivseimad kasutajad avalik-õiguslikud ülikoolid (73%), rakenduslikud kõrgkoolid (25%) ja rahvaraamatukogud 1,6%. 10 aktiivsemat kasutajat olid Tartu Ülikool, Tallinna Ülikool, Tartu Tervishoiu Kõrgkool, Tallinna Tehnikakõrgkool, Sisekaitseakadeemia, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, Tallinna Tehnikaülikool, Eesti Maaülikool, Estonian Business School, Eesti Rahvusraamatukogu.

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Artikleid	271316	357777	424283	418211	435266	486869	425046	503228

E-VARAMU PORTAAL

E-varamu portaali on Eesti mäluasutuste ühine projekt, mille vahendusel saab teha otsingut korraka raamatukogudes, muuseumides ja arhiivides. Teisisõnu on tegemist erinevaid andmebaase integreeriva, kaasaegsel otsimootoril põhineva portaaliga, mille ambitsioon on teha ühest kohast otsitavaks ja leitavaks kogu see vaimvara, millist Eestis kogutakse ja säilitatakse digitaalselt.

Konsortsiumi osa projektis on selle integreeriva portaali haldamine ja arendamine.

Projekti partnerid on Tartu Ülikool (juhtpartner), Tallinna Ülikool, Riigiarhiiv, Rahvusraamatukogu, Kirjandusmuuseum ja ELNET Konsortsium. Projekti juhtimiseks loodi 2021. aastal E-Varamu nõukogu, mida juhib Liina Lindström, Tartu Ülikooli digihumanitaaria ja infoühiskonna keskuse juhataja ja tänapäeva eesti keele professor. Nõukogu kohtus strateegiliste eesmärkide ülevaatamiseks detsembris 2021 ja aprillis 2023. Lisaks nõukogule konsortsiumi juures kokku kutsutud E-Varamu projekti töörühm ja E-Varamu töörühm. Esimene koondab endas mäluasutuste esindajad E-Varamu järgmise etapi arendamiseks, teine on töösoleva portaali funktsioneerimise koordineerimiseks.

E-Varamut toetab Haridus- ja Teadusministeerium meie üldtoetuse raames 50 000 euroga aastas, sellele lisandub liikme- ja teenustasudena kogutav 16 000 eurot. E-Varamu teise etapi projekti toetus konsortsiumile on kokku 421 521 eurot, millele lisandub ostude puhul käibemaks ja omaosalus 5%. 31.12.2022 seisuga oli reservis 393 341 eurot.

31.12.2022 seisuga oli E-Varamus indekseeritud objektide arv 17 907 747, erinevate mäluasutuste ja andmebaaside kaupa järgmiselt:

Rahvusarhiiv	AIS	8 226 460
Raamatukogude kataloog	ESTER	3 378 666
Muuseumid	MuIS	3 649 696
Eesti artiklite andmebaas	ISE	1 887 335
Rahvusraamatukogu	DEA	381 598
Kirjandusmuuseum	Kivike	78 042
Rahvusraamatukogu	Digar	150 885
Tallinna Ülikooli AR	ETERA	86 301
TÜR	DSpace	48 739
TalTech Raamatukogu	Digikogu	16 991
Eesti Maaülikool	DSpace	7108
Eesti Keeleressursside Keskus		267
e-Elurikkus		20
TÜR	DataDOI	2

2021. aastal akrediteeriti E-varamu portaali Europeana rahvuslikuks agregaatoriks. E-Varamust on Europeanasse laaditud üle 400 000 objekti, mis vastavad Europeana andmekvaliteedi *tier1* kuni *tier 3* nõuetele. Täpsemalt saab andmekvaliteedi kohta lugeda Europeana portaali kodulehelt: <https://pro.europeana.eu/post/publishing-framework>.

2022 aasta lõpuks oli EUROPEANASSE (<https://www.europeana.eu/et/collections/organisations>) edastatud kokku 613674 kirjet. 2022. aastal alustati uue andmebaasi TÜ Raamatukogu (DataDOI) integreerimisega E-varamu portaali ning tööd on plaanis lõpuni viia 2023. aastal, samuti on eElurikkusega töö alles väga alguses E-varamu portaali külastusstatistika:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Külastusi	148 971	80 720	63 443	105 036	95 482	92 819
Keskmine külastuse kestus	6 min 2s	4 min 13s	3 min 56s	3 min 24s	2 min 47s	2 min 04s
Lehe vaatamisi kokku	180 238	121 934	104 043	110 741	109 613	107 983
Otsinguid	180 238	75 152	74 252	106 142	105 237	101 057

*E-varamu külastusstatistika alla lähevad ainult unikaalsed külastused. E-varamu portaalis loetakse unikaalseteks külastajateks kes algatanud E-varamu portaali lehel seansi: hetkel, kui inimene satub E-varamu portaali mis tahes lehele, tuvastatakse ta kas unikaalse või tagasipöörduva kasutajana. E-varamu portaali eristab unikaalseid ja naasvaid kasutajaid külastajate brauseriküpsiste põhjal.

Arendusprojekt „Eesti E-varamu ja kogude säilitamine (teine etapp) E-VARAMU“

Tegemist on Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Tartu Ülikooli kaudu koordineeritud teadustaristu projektiga. ELNETi osa selles on luua uus E-varamu portaali, milles oleks kaasaegne indekseerimisarvutus ja otsingumootor, seal on isikute andmebaas ja parem tehniline võimekus avatud teadusandmebaaside liidestamiseks E-varamu portaali. Edasiarendusena luuakse võimalused Eesti teadusandmebaasides ühisotsingute teostamiseks E-varamu portaali kaudu.

Hanke korraldamiseks moodustati 2022. E-varamu hanke töörühm: Agu Kivimägi, Peeter Kondratjev, Tiit Kroon, Lauri Leht, Sven Põder, Urmas Sinisalu, Piret Zettur. Töörühm sai 2022 aastal kokku 23 korda, töös osaleb pidevalt ka ELNET tegevdirektor.

Aruande kirjutamise ajal on riigihange avaliku hankena registris üleval, st ootab pakkumusi. Kogu meetme tähtaega on pikendatud kuni aasta lõpuni ja see on ka käimasoleva hanke lõpptähtaeg. Hanke töörühm on üldiselt arvamusel, et pigem otsime ja katsume leida nn 'karbitoodet', mida siis meie vajadustele vastavaks teha kui alustame tarkvara loomist enam-vähem tühjalt kohalt. Projektis on ELNETi ülesanded ja töö tulemused formuleeritud järgmiselt:

- E-varamu portaali indekseeritud andmeallikate arvu suurendamine E-varamu portaaliga on liidestatud Eesti Rahvusringhäälingu ja Eesti Filmiarhiivi kogud
- E-varamu portaali agregeerimine Euroopa Digitaalraamatukoguga Europeana E-varamu portaal on koostalitlusvõimeliselt integreeritud Europeana võrgu- ja andmeteenustega
- E-varamu portaali otsingumootori arendamine, indekseerimisvõimekuse suurendamine, isikute andmebaasi funktsionaalsuse lisamine; tehnilise võimekuse tagamine avatud teadusandmebaaside liidestamiseks E-varamu portaaliga. Loodud on lingitud isikute andmebaasi funktsionaalsus ja võimekus teostada ühisotsingut liidestatud teadusandmebaasidest

Portaali hanke lähteülesandes on maksimaalselt arvesse võetud 2022 Kultuuriministeriumis tellitud „Digitaalse kultuuripärandi kättesaadavaks tegemise analüüsi” lõpparuande (tegija KPMG) järeldusi. 2022. a. sügisel teatas Kultuuriministerium konsortsiumile, et praegu E-Varamuga koostöö nende tööplaanidesse ei mahu, sõltumata analüüsi järeldustest.

ELNET TÖÖRÜHMAD

Igapäevase töö käigus tekkivate erinevate, aga siiski ühel või teisel viisil ühiste projektidega seotud küsimuste arutamiseks ja lahendamiseks on konsortsiumis on kaheksa töörühma: haldurite kogu, kataloogimise ja märksõnastamise/RDA töörühm, andmebaasi ISE töörühm, ühishangete töörühm, digiteerimise töörühm, E-varamu portaali töörühm, avaandmete töörühm ja Eesti märksõnastiku toimetuse. Töörühmad saavad kokku vastavalt vajadusele, neil võib ka erinevatel aastatel olla väga erinev koormus. Kõik sõltub küsimustest, millega tegelemise aeg on kätte jõudnud.

Infosüsteemi ESTER ning kasutatava riist- ja tarkvara üldiste küsimustega tegeleb **haldurite kogu** (juht Riina Felding). Haldurite kogu tegevuse eesmärgiks on tagada ühiste infosüsteemide igapäevane tõrgeteta töö, turvalisus ja stabiilne areng ning neil infosüsteemidel tuginevate raamatukoguteenuste toimimine ja järjepidev arendamine. Töörühma kuulus 29 liiget, postiloendis oli 51 liiget. Aastas toimus seitse korralist koosolekut, lisaks sellele peeti intensiivseid arutelusid ja koosolekuid ka seoses erinevate arendustega, aktiivselt suheldi ka e-posti ja Skype'i vahendusel.

Kataloogimise ja märksõnastamise töörühm

Eesmärk on ühtlustada ja koordineerida kataloogimist ning nimenormandmete koostamist e-kataloogis ESTER ning töörühmas valmistada ette uuele kataloogimisstandardile üleminekut. Töörühma juht on Kadi Mälton, kes haldab ka postileondeid. Kataloogimise töörühm kohtus 2022. 15 korral, ette valmistati RDA kataloogimisreeglitiku järgimiseks juhendid

- raamat
- jadaväljaanded
- kunsti erilaadid
- vastutusandmed kataloogimisel

21. novembril toimus RDA veebiseminar, kus esinesid ka Läti ja Soome kolleegid. Uue standardi põhimõistete tutvustamiseks tegi Meelis Somelar õppevideo, mis on ELNET juhendmaterjalide lehel.

Pidev ja lõppematu on ESTER-i korrastamine.

2023. aastal lõpetatakse RDA juhendid (noot, auvis, kaart)

Eesti artiklite andmebaasi ISE küsimustega tegeleb **andmebaasi ISE töörühm**. 2022. a. töörühmal juhti ei olnud, kohtuti siiski kahel korral.

Ühishangete töörühm (juht Marika Meltsas) kaardistab konsortiumi liikmesraamatukogude kasutajate infovajadusi, tutvustab uusi pakutavaid elektroonilisi ressursse ning saadud andmete põhjal selgitab välja prioriteedid ja kooskõlastab ühishangete soovid. Töörühmas on 13 liiget, postiloendis 22 liiget. Postiloendi asemel kasutatakse rohkem teisi suhtluskanaleid.

Digitseerimise töörühma (juht Signe Tõnisson) kuulus 15 liiget, postiloendis oli 17 liiget. Uuendati andmeid riistvara tabelis (leitav siseveebist). Töörühma juht edastas 17 teadet ja kutset erinevate veebiürituste/koolituste kohta, mis puudutavad digiteerimistegevusi.

E-varamu portaali töörühm (juht Peeter Kondratjev) kogunes koosolekuteks kokku 2 korral. Seisuga 31.12.2022 oli töörühmas 14 liiget. 2022. aastal uuendati andmeallikate liidestusi ja kaardistustabeleid ning andmeallikate andmeid, valmistati ette E-Varamu projekti raamis uue tarkvara hanget. E-Varamu põhitöö on hetkel hanke töörühmas ja E-Varamu nõukogus.

Avaandmete töörühmas (juht Urmas Sinisalu) on kokku 17 liiget – esindatud on kõik ELNETi infosüsteemid ning kümme raamatukogu. Kokku toimus 3 töörühma koosolekut. avaandmete portaal alustas tööd 2022. märtsi alguses (<https://www.elnet.ee/eesti-olulisemate-raamatukogude-avaandmete-portaal-alustas-tood/>)

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	3 675 540	3 033 852	
Nõuded ja ettemaksud	879 332	485 991	2
Kokku käibevarad	4 554 872	3 519 843	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	1 468	2 035	4
Immateriaalsed põhivarad	27 861	53 284	5
Kokku põhivarad	29 329	55 319	
Kokku varad	4 584 201	3 575 162	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	43 512	324 082	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	4 506 807	3 191 432	8
Kokku lühiajalised kohustised	4 550 319	3 515 514	
Kokku kohustised	4 550 319	3 515 514	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	59 648	83 502	
Aruandeaasta tulem	-25 766	-23 854	
Kokku netovara	33 882	59 648	
Kokku kohustised ja netovara	4 584 201	3 575 162	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	667 639	675 199	9
Annetused ja toetused	3 762 596	3 553 235	10
Kokku tulud	4 430 235	4 228 434	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-4 150 543	-3 969 015	11
Mitmesugused tegevuskulud	-70 280	-73 519	
Tööjõukulud	-209 243	-184 419	12
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-25 991	-25 626	
Muud kulud	-171	-18	
Kokku kulud	-4 456 228	-4 252 597	
Põhitegevuse tulem	-25 993	-24 163	
Muud finantstulud ja -kulud	227	309	
Aruandeaasta tulem	-25 766	-23 854	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-25 993	-24 163
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	25 991	25 626
Kokku korrigeerimised	25 991	25 626
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-393 341	1 981 088
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	1 034 804	-1 251 385
Kokku rahavood põhitegevusest	641 461	731 166
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	0	-1 463
Laekunud intressid	227	309
Kokku rahavood investeerimistegevusest	227	-1 154
Kokku rahavood	641 688	730 012
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3 033 852	2 303 840
Raha ja raha ekvivalentide muutus	641 688	730 012
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3 675 540	3 033 852

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	83 502	83 502
Aruandeaasta tulem	-23 854	-23 854
31.12.2021	59 648	59 648
Aruandeaasta tulem	-25 766	-25 766
31.12.2022	33 882	33 882

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumi 2022. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga (EFS). EFS on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid, mis on kehtestatud rahandusministri määrusega.

Vara ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajaliste varadena on näidatud varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast. Ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

Tulude, kulude ja tulemi kajastamiseks on järgitud Raamatupidamise Toimkonna juhendis „Mittetulundusühingud ja sihtasutused“ toodud tulemiaruanne skeemi.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Rahana bilansis ning raha ekvivalentidena rahavoogude aruandes näidatakse raha arvelduskontode jääke ning üllikviidseid rahaturufondide osakuid.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara on vara, mille kasutusiga on pikem kui üks aasta ja mille maksumus ületab 640 eurot. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest otsestest kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Vara, mille maksumus ei ületa 640 eurot, loetakse väheolulise maksumusega varaks ja kantakse soetamisel kuludesse. Väheolulise maksumusega vara üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum. Kulumit arvestatakse lineaarselt lähtudes vara kasulikust tööeest.

Infotehnoloogilist riistvara amortiseeritakse 4 aasta jooksul.

Igal bilansipäeval hindab ettevõtte juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata vara väärtuse langusele. Juhul kui on kahtlusi, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Kui varem alla hinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara bilansilist maksumust. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Sihtfinantseerimine

Ühingu liikmetelt kogutavad liikmemaksud, mis on kogutud põhikirjaliste ülesannete täitmiseks vajalike administreerimiskulude katteks, kajastatakse tuluna perioodis, mille eest need on tasutud. Sihtotstarbelisi toetusi ja sihtotstarbelisi tasusid ühingu liikmetelt kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks toetused ja tasud on mõeldud. Varade sihtfinantseerimist kajastatakse järgnevalt – sihtotstarbeliste toetuste arvel soetatud vara võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses ning varade soetamise toetuseks saadud summa kajastatakse bilansis kohustusena. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse vara kasuliku eluea jooksul. Kohustus kajastatakse tuluna kui on täidetud RTJ 12 paragrahv 10-s toodud kriteeriumid.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil - äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud ärikasumit elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Aruandeaasta finantsaruanded kajastavad olulisi vara ja kohustuste hindamist mõjutavaid asjaolusid, mis ilmsid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul ning on seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega. Olulisi bilansipäevajärgseid sündmusi, mis ei ole seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega, ei kajastata bilansis, nende olemasolul on nende sisu avalikustatud aastaaruande lisades.

Tulude ja kulude arvestus.

Kulud kajastatakse tekkepõhiselt, andmebaaside kasutamise tasud kajastatakse kuluna vastavalt kasutusõiguse perioodile.

Saadud annetused ja toetused kajastatakse tuluna samal perioodil, mil leiavad aset vastavad kulutused.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Nõuded ostjate vastu	12 664	12 664	0	0
Ostjatelt laekumata arved	12 664	12 664	0	0
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	12 420	12 420	0	0
Muud nõuded	193 782	193 782	0	0
Ettemaksed	660 466	660 466	0	0
Tulevaste perioodide kulud	660 466	660 466	0	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	879 332	879 332	0	0
	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Nõuded ostjate vastu	22 534	22 534	0	0
Ostjatelt laekumata arved	22 534	22 534	0	0
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	11 365	11 365	0	0
Muud nõuded	12 714	12 714	0	0
Ettemaksed	439 378	439 378	0	0
Tulevaste perioodide kulud	439 378	439 378	0	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	485 991	485 991	0	0

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2022		31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	18 276	0	24 009
Üksikisiku tulumaks	0	4 276	0	4 090
Sotsiaalmaks	0	7 264	0	6 428
Kohustuslik kogumispension	0	368	0	348
Töötuskindlustusmaksed	0	497	0	499
Ettemaksukonto jääk	12 420		11 365	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12 420	30 681	11 365	35 374

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

	Kokku	
	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2020		
Soetusmaksumus	89 232	89 232
Akumuleeritud kulum	-88 458	-88 458
Jääkmaksumus	774	774
Ostud ja parendused	1 463	1 463
Muud ostud ja parendused	1 463	1 463
Amortisatsioonikulu	-202	-202
31.12.2021		
Soetusmaksumus	2 271	2 271
Akumuleeritud kulum	-236	-236
Jääkmaksumus	2 035	2 035
Amortisatsioonikulu	-567	-567
31.12.2022		
Soetusmaksumus	2 271	2 271
Akumuleeritud kulum	-803	-803
Jääkmaksumus	1 468	1 468

Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Muud immateriaalsed põhivarad	
31.12.2020		
Soetusmaksumus	459 294	459 294
Akumuleeritud kulum	-380 586	-380 586
Jääkmaksumus	78 708	78 708
Amortisatsioonikulu	-25 424	-25 424
31.12.2021		
Soetusmaksumus	459 294	459 294
Akumuleeritud kulum	-406 010	-406 010
Jääkmaksumus	53 284	53 284
Amortisatsioonikulu	-25 423	-25 423
31.12.2022		
Soetusmaksumus	459 294	459 294
Akumuleeritud kulum	-431 433	-431 433
Jääkmaksumus	27 861	27 861

Lisa 6 Võlad ja ettemaksud

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	4 825	4 825	0	0	
Võlad töövõtjatele	8 006	8 006	0	0	7
Maksuvõlad	30 681	30 681	0	0	3
Kokku võlad ja ettemaksud	43 512	43 512	0	0	
	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	278 974	278 974	0	0	
Võlad töövõtjatele	5 881	5 881	0	0	7
Maksuvõlad	35 374	35 374	0	0	3
Muud võlad	3 853	3 853	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksud	324 082	324 082	0	0	

Lisa 7 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Puhkusetasude kohustus	8 006	5 881
Kokku võlad töövõtjatele	8 006	5 881

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused 31.12.2022 31.12.2021

Lühiajaline kohustus

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium 2022. a. majandusaasta aruanne

1. HTM

1.1 Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu HTM 3 749 396 2 691 689

1.2 Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu 623 -

1.3 E-varamu tulevaste perioodide tulu 74 697 66 286

2. Liikmetelt:

2.1. ELNET tulevaste perioodide tulu 18 258 35 837

2.2. Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu 150 425 92 737

2.3. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu 513 407 299 792

3. E-varamu tulevaste perioodide tulu - 5 091

Kokku lühiajaline kohustus 4 506 807 3 191 432

Lisa 9 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2022	2021
Sihtotstarbelised tasud		
ELNET	78 262	92 285
Eesti raamatukogude koondkataloogi ESTER haldamiseks ja hooldamiseks	105 759	114 123
Elektrooniline raamatukogu	483 618	468 791
Kokku liikmetelt saadud tasud	667 639	675 199

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2022	2021
Eesti raamatukogude koondkataloogi ESTER haldamiseks ja hooldamiseks	212 742	177 831
E-Varamu	94 281	65 145
Elektroniline Raamatukogu	3 455 573	3 310 259
Kokku annetused ja toetused	3 762 596	3 553 235

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2022	2021
Kataloogi ESTER kulud	208 326	182 081
Elektronilise raamatukogu kulud	3 942 217	3 786 934
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	4 150 543	3 969 015

Lisa 12 Tööjõukulud

(eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	154 621	137 847
Sotsiaalmaksud	54 622	46 571
Kokku tööjõukulud	209 243	184 418
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	7	6

Lisa 13 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2022	31.12.2021
Juriidilisest isikust liikmete arv	9	9

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ja ettemaksud		
Asutajad ja liikmed	12 664	22 534
Kokku nõuded ja ettemaksud	12 664	22 534

MÜÜDUD	2022	2021
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	762 851	791 168
Kokku müüdud	762 851	791 168

OSTETUD	2022	2021
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	27 756	24 818
Kokku ostetud	27 756	24 818

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2022	2021
Arvestatud tasu	3 160	3 671

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 14.06.2023

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium (registrikood: 80013459) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KRISTA ARU	Juhatuse liige	16.06.2023
JANNE ANDRESOO	Juhatuse liige	16.06.2023
TÕNIS TÜRNA	Juhatuse liige	16.06.2023
KRISTINA PAI	Juhatuse liige	16.06.2023
ANDRES KOLLIST	Juhatuse liige	16.06.2023

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium üldkoosolekule

Arvamus

Oleme auditeerinud Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2022 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2022 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitada infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali

põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

/digitaalselt allkirjastatud/

Rein Ruusalu

Vandeaudiitori number 261

PKF Estonia OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 12

Pärnu mnt 141, Tallinn

20.06.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortium (registrikood: 80013459) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
REIN RUUSALU	Vandeaudiitor	20.06.2023

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Raamatukogude ja arhiivide tegevus	9101	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7375736
Mobiiltelefon	+372 53402784
E-posti aadress	elnet@elnet.ee